

Gukanšo a Džinnó šótóki jsou velmi zajímavá díla o japonské historii. Jejich vznik od sebe dělí přibližně sto dvacet let a převratné historické události. V obsahu jsou si velmi podobné, ale velmi se liší ve způsobu interpretace událostí, kterým se věnují. Gukanšo napsal přibližně v roce 1219 mnich a vysoký buddhistický duchovní, známý pro své básnické umění, Fudžiwara Džien. Rok 1219 těsně předcházel velké změně v rozložení vládní moci, která přišla po nepovedené rebelii excísaře Gotoby proti šógunátní vládě v Kamakuře. Džinnó šótóki sepsal dvorský šlechtic, rádce a úspěšný vojevůdce Kitabatake Čikafusa mezi roky 1338 a 1341, kdy pobýval na hradě Oda a sháněl příznivce pro nedlouho předtím ustavený „Jižní dvůr“ v oblasti Jošina. Toto dílo vzniklo ve velmi pohnuté době po, tentokrát, úspěšné rebelii císaře Godaiga proti kamakurskému šógunátu, která však vyústila nedlouho po svém závěru ve vznik nového šógunátu Ašikaga a rozdělení dvora. Období mezi vznikem těchto děl je ve znamení pomalého přesunu moci směrem od dvorské šlechty ke šlechtě vojenské, kterýžto přesun je v době Džienově ještě nepatrný a v jeho očích snadno obhajitelný, kdežto v době Čikafusově již tento proces dostoupil takových rozměrů, že Čikafusa ve svém díle proti tomuto směřování vášnivě vystupuje a snaží se obhájit postavení dvorské šlechty, která však již na návrat na výsluní nemá dost sil.

Gukanšo i Džinnó šótóki jsou díla dějepisná, která však do tohoto literárního směru přinášejí nový prvek ve formě interpretace historických událostí. Tato interpretace dává nahlédnout do myšlení autorů těchto děl a je zajímavým zdrojem informací o myšlení v dané době. Zároveň bývají tato díla spolu s konfuciánsky laděným Tokuši Joron od Hakuseki Araie považována za nejoriginálnější a nejzajímavější pohledy na japonské dějiny.